

एवंतत्त्वदृष्ट्यास्वास्थ्यमुपपाद्यबाह्यदृष्ट्यापिलोकस्यानित्यत्वात्तदुपपादयति पश्येति तस्मादहंमनोनैकचित्तिष्येवेति धारयामि तद्विनाशोकोत्पत्तिजानन् यद्वा अश्रौतयोरारंभसंघातवादयोरपि जगदनित्यत्वमस्तीति स्वास्थ्यमेवोचितमित्याह पश्येति ॥ १२ ॥ एवमादीन्यश्रौतानिमित्तानि दूषयति अंतवन्तीति भूतानि परमतेनित्यसिद्धानि परमाणुप्रधानादीनीति पक्षनिर्देशः जरायुजादिशरीराणि दृष्टान्तोवा अंतवत्त्वं साध्यं गुणयुक्तत्वं हेतुः यत्संहतं घटादितदित्यं परमाणवादयश्च गुणगुणीभावेन प्रधानं च गुणत्रयात्मत्वेन संहता इति ध्रुवमनित्याः तस्मात्पूर्वोक्तमुत्पत्तिनिधने हेतुभूतं वस्तु जानतः किं कार्यं कर्तव्यमवशिष्यते न किमपीत्यर्थः तथा च श्रुतिः एतद्वल्लैवैतद्विद्वांसः पूर्वमहाराशालामहाश्रोत्रिया अग्निहोत्रं न जुहवांच क्रिरइति ॥ १३ ॥ पामरदृष्ट्यापि जगतो विनाशित्वमाह जलजानां मित्यादिपंचभिः ॥ १४ ॥ पार्थिवानां पृथिवी

पश्यप्रह्लादसंयोगान् विप्रयोगपरायणान् ॥ संचयांश्च विनाशां तान्नैकचित्तिदधे मनः ॥ १२ ॥ अंतवन्ति च भूतानि गुणयुक्तानि पश्यतः ॥ उत्पत्तिनिधनज्ञस्य किं कार्यमवशिष्यते ॥ १३ ॥ जलजानामपित्थंतं पर्यायेणोपलक्ष्ये ॥ महतामपिकायानां सूक्ष्माणांच महोदधौ ॥ १४ ॥ जंगमस्यावराणांच भूतानामसुराधिप ॥ पार्थिवानामपिव्यक्तं मृत्युं पश्यामि सर्वशः ॥ १५ ॥ अंतरिक्षचराणांच दानवोत्तमपक्षिणां ॥ उत्तिष्ठते यथा कालं मृत्युर्बलवतामपि ॥ १६ ॥ दिविसंचरमाणानि ह्रस्वानि च महानि च ॥ ज्योतीष्यपि यथा कालं पतमानानि लक्ष्ये ॥ १७ ॥ इति भूतानि संपश्यन्ननुषक्तानि मृत्युना ॥ सर्वसामान्यगोविद्धान् कृतकृत्यः सुखं स्वप्ने ॥ १८ ॥ सुमहांतमपि ग्रासं ग्रसेलब्धं यदृच्छया ॥ शये पुनरभुजानो दिवसानि बहून्यपि ॥ १९ ॥ आशयंत्यपि मामन्नं पुनर्वद्गुणं बहु ॥ पुनरत्यं पुनस्तोके पुनर्नैवोपपद्यते ॥ २० ॥ कणंकदाचित्त्वादा मिपिण्याकमपि च ग्रसे ॥ भक्षये शालिमांसा निभक्ष्यांश्चोच्चावचानुनः ॥ २१ ॥ शयंकदाचित्पयं के भूमावपि पुनः शये ॥ प्रासादेवापि मेशय्याकदाचिदुपपद्यते ॥ २२ ॥ धारयामि च चीराणि शाणक्षौमाजिनानि च ॥ महार्हाणि च वासांसि धारयाम्यहमेकदा ॥ २३ ॥ न सन्निपतितं धर्म्यमुपभोगं यदृच्छया ॥ प्रत्याचक्षे न चाप्येन मनु रूढ्ये सुदुर्लभं ॥ २४ ॥

स्थानां ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ सर्वसामान्यगः यथा घटत्वादिसामान्यं पटादिभ्यो व्यावृत्तं पृथिवीत्वसामान्यं तु भयसमं तदुपादानत्वात् एवं सर्वस्य सत्सदितिसदभेदेन प्रतीयमानस्योपादानं तत्तासामान्यं सर्वसामान्यं न तु तार्किकाभिमतं तस्य सत्तासमवायादिभ्यो व्यावृत्तत्वेन सर्वसामान्यत्वाभावात् तच्च शुद्धब्रह्मतद्रतः सर्वसामान्यगः सर्वसामान्यतो विद्वानित्यपपाठः ॥ १८ ॥ आजगर्हित्तिप्रपंचयति सुमहांतमित्यादिना सुमहांतरसाधिक्यात् ॥ १९ ॥ आशयंति भोजयंति अल्पं सारं सारं ॥ २० ॥ कणं अति सूक्ष्मं धान्यांशं पिण्याकं तिलवर्लि ॥ २१ ॥ २२ ॥ क्षौमाणि क्षुमा अतसी तत्सूत्रमयानि ॥ २३ ॥ धर्म्यधर्मादनेपेन यथेष्टाचरणेन तत्त्वविदामपि श्वसूकरादितु न्यतापत्तेः ॥ २४ ॥